

Mimesa. Alle larven zijn verdroogd, vóór 't tot verpopping kwam. Misschien kunnen ze geen beweging velen; ze zijn natuurlijk op de reis nog al eens door elkaar geschud.

Deze laatste ontdekking gaf ook weer moed, om nog eens voor de tiende maal naar de schuilplaats der volkomen mierenleeuwen te gaan zoeken. En we vonden er een, maar juist, toen wij 't zoeken al weer hadden opgegeven. En hoe!

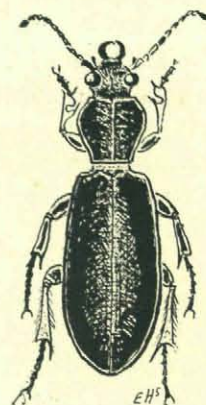
We troffen er een aan, levend nog, maar ter dood veroordeeld. Gevonnist om levend gevierendeeld te worden door het zelfde mierenvolk, dat bij dozijnen den dood gevonden had in de verraderlijke kuiltjes van de mierenleeuw als larve. Vreeselijk was de weerwraak.

Met hun zevenen sleurden ze de ongelukkige voort naar 't groote mierennest in de buurt. Wat hielp het trekken met de pooten, 't slaan met de zwakke vleugels. Wat mieren eens gegrepen hebben, laten ze niet licht weer los, als bulhonden bijten ze zich vast en trekken en rukken tot de flarden er bij hangen; langzaam naderden zij met hun gevangene het nest. Reeds komen er hulptroepen opdagen en dra is het lot van den mierenleeuw beslist. Oog om oog, tand om tand, leven om leven. Maar zie, de terdood gedoemde wreekt zich op zijn martelende beulen. Terwijl ze hem voortslepen naar de slachtplaats, puilt er van tijd tot tijd een eitje, een langwerpige, gekromd rose eitje uit zijn achterlijf, het valt in 't mulle zand, dat, bewogen door 't gespartel, het dadelijk dekt. Zoo zaait het mierenleeuwwijfje stervend zijn wrekers.

Eén nacht heeft zij mogen leven en rondfladderen om de plek, waar zij als larve een jaar of twee heeft geleefd; maar in de vroegte vonden haar de mieren, de vochtige morgenlucht en de nachtelijke fladdertocht hadden haar vleugels wat gekreukeld en bevochtigd, zij kon niet weggelopen en haar lot was beslist.

Nu eerst kwam de tijd der imago's voor de mierenleeuwen. Wij waren te ongeduldig geweest. Na deze eerste vonden wij er vele honderden in dien beklagenswaardigen toestand. Hoe kan een vliegend insect ook zoo dom zijn, zich te verschuilen onder aardklompen en boomwortels, te midden van spinnen en mieren!

Ja, en hoe komt een dikkop-loopkever, zoo'n *Brosicus cephalotes*, er toe, zijn atelier aan te leggen in een kelder te Apeldoorn, juist onder *mijn* reiskoffer. Bij 't verzetten van den koffer, die na een maand rust, net als wij, weer dienst moest doen, bleek het, dat tusschen de bodemplankjes een roofdier zijn woonplaats en moordhol had gekozen.

Dikkoploopkever, *Brosicus cephalotes* $\times 1\frac{1}{2}$.

Overblijfselen van kleine torren, vliegen, keldermotten en spinnen lagen er op een hoopje, als de afval van een keuken. En in den naad tusschen een rooden en een blauwen steen, u weet wel van die ouderwetsche groote en platte vierkante vloersteen, daar was een opening, een gaatje als een pinktop zoo breed, met wit, uitgeworpen zand er om heen. Daar moest de roover schuilen. Ongevraagd en ongeweigerd lichtten wij met vereende kracht een vloersteen uit den grond. De put ging dieper; nu aan 't graven; gelukkig was de put niet zoo diep als wij vreesden; na een kwartiertje hadden wij den vluchteling te pakken, het was onze oude vriend *Brosicus*, van wien wij wel vermoedden, maar nog niet zeker wisten, dat hij het rooversleven, dat de meeste van zijn familieleden, de loopkevers leiden, zou deelen. Zijn geheim was verklapt en hij zelf geknipt. Hij ging in 't blikken doosje met glazen deksel om thuis uitgeteekend te worden, en beet nijdig om zich heen. Tot wraak had hij ons bijna den trein doen verzuimen, want wij moesten den keldervloer eerst nog weer op orde brengen.

E. Hs.

J O N G G O E D.

Ik ben een verklaard vijand van het uithalen van vogelnesten, maar een liefhebber van jonge vogels.

Dit klinkt min of meer als een paradox, niet waar? En toch kan 't samengaan.

Niet gaarne zou ik een vogelpaar van zijn kroost

berooven, noch iemand daartoe aanzetten; evenwel heb ik al heel wat jonge vogels opgevoed, meestal met goed succes.

Hoe ik dan aan dat jonge goedje kom?

Enkel bij toeval. En dan geloof ik, dat ik, door de dieren op te voeden, in de eerste plaats hun een grooten dienst bewijs, en in de tweede plaats werk ten bate mijner liefhebberij.

Alzoo enkel het toeval bezorgt mij jonge vogels.

Menig lezer zal zich niet goed kunnen voorstellen, hoe dat in zijn werk gaat, en meenen, dat het aantal dan toch wel uiterst klein moet zijn.

Nu, wat dit laatste betreft, geef ik gaarne toe, dat men op die wijze zich vaak tot enkele voorwerpen, en zelfs eenlingen, heeft te bepalen, terwijl er natuurlijk ook jaren zijn, waarin ons het geluk geheel en al den rug schijnt toe te keeren.

Maar het is hier ook al weer: al doende leert men, of liever: al zoekende vindt men.

In den tijd, dat de jonge vogels het nest beginnen te verlaten, behoort het volstrekt niet tot de zeldzaamheden, dat men op de wandeling hier of daar tusschen 't gras of in een droge sloot er een vindt, die zich misschien wat al te knap heeft gevoeld en dus te vroeg vertrouwd heeft op de krachten zijner vlerken, of wel door 't gedrang zijner nestgenooten ontijdig van huis is gegaan. Daar scharrelt hij nu hulpbehoevend rond, terwijl zijn broertjes en zusjes zich nog veilig en wel in de ouderlijke woning bevinden. 't Kan zijn, dat de ouden hem nog van voedsel voorzien, maar ook heb ik menigmaal opgemerkt, dat zoo'n overmoedig of zoo'n ongelukkig vogelkind zóóver van honk getrokken was, dat de ouders hem geheel uit 't oog verloren hadden.

In elk geval is zijn leven hier niet veilig. Half verwilderde boerenkatten sluipen rond en tegen den avond scheren de uilen laag over den bodem, en merken het minste geritsel op. Tien tegen een, of ons vogeltje zal het morgenlicht niet weer zien aanbreken.

Bewijzen we het diertje nu geen weldaad, door het mee te nemen en op doelmatige wijze te verzorgen?

Men behoeft dikwijls geen groote wandeling te maken, om op die wijze in het bezit van jonge vogels te komen. Nog niet lang geleden had mijn dochtertje de dankbare taak op zich genomen, te gelijktijd op te kweken: een drietal ringmusschen, een zwarte lijster en twee spreeuwen, allen stumpers, die door ons in den tuin, zelfs in de kamer, opgenomen werden: de spreeuwen toch waren door den schoorsteen naar omlaag gekomen.

Wijl de ringmusch haast nitsluitend nestelt op stille plaatsen buiten, liefst in de holten van knotwilgen, is het zeker wel der vermelding waard, dat „onze” ringmusschjes geboren werden in een

broedkastje in den eschdoorn vlak bij mijn volière. Op warme zomerdagen is onder dien boom ons gewone „zitje”, maar de ringmusschenfamilie stoort zich nu reeds sedert twee jaar niet aan ons gezelschap. Ik had indertijd het vlieggat van het kastje zóó klein genomen (= den omtrek van een gulden), dat naar mijn meening alleen meezen er door zouden kunnen. Maar nu is me dus gebleken, op welk een „slanke taille” ook de ringmusch kan bogen.

Om op de opvoeding van onze kweekelingen terug te komen: welke een voldoening geeft het, de dieren, die toch een wissen ondergang tegemoet waren gegaan, in het leven te behouden, hen te zien opgroeien tot flinke vogels!

Natuurlijk vereischt het eenige zorg en wat kennis van zaken, terwijl ook in sommige gevallen onze beste bedoelingen zouden schipbreuk lijden, al naar gelang der soort van vogels, die ons in de handen komt.

Zoo brachten mij verleden jaar een paar jongens eenige vogeltjes met de vraag, of ik ze niet zou kunnen grootbrengen. De jongens hadden langs een slootkant geloopt en toen waren plotseling verscheiden jonge vogeltjes uit een boschje gevlogen of gevallen, terwijl geen van allen zich nog kon redden. Een paar waren er zelfs al in het water terecht gekomen en jammerlijk verdronken. Het bleek mij, dat het jonge winterkoninkjes waren. Ja, toen was goede raad duur. Een winterkoninkje is nu eenmaal geen ringmusch en ook geen spreeuw. 'k Weet wel, ook de mogelijkheid om zelfs winterkoninkjes op te kweken, is niet buitengesloten, maar in mijn geval wist ik niet beter te doen, dan de jongens maar te verzoeken, de diertjes terug te brengen naar de plaats, waar ze gevonden waren, te trachten het nest te ontdekken, en ze dan daarin te zetten, om zich daarna zoo voorzichtig mogelijk te verwijderen. De jongens voldeden bereidwillig aan mijn verzoek en — we willen nu maar hopen, dat alles goed terecht gekomen is.

Ik wil maar zeggen, dat zich gevallen kunnen voordoen, waarin de meeste zorg en moeite nog geen voldoende succes waarborgen.

Daarentegen hadden we dezen zomer ook een geval, waarin van zorg en moeite niet de minste sprake was, en toch een uitstekend resultaat bereikt werd. Het gebeurde met de zwarte lijster.

Deze vogel was uitgebroed in den tuin van mijn bureu. Het nest zat ongeveer op reikhoogte in een takhoek tegen den stam van een kastanjeboom, waarlangs aan weerszijden op een paar passen afstands de hoofdpaden loopen van buurmans tuin en mijn tuin. De makers van het nest schenen dus niet tegen wat menschedruk te hebben opgezien. Bovendien staat de boom niet verder dan tien pas van den weg af, waar alle dagen verscheiden malen

bellend en razend een stoomtram passeert, en vooral in den zomer veel gerij is van wagens en rijtuigen.

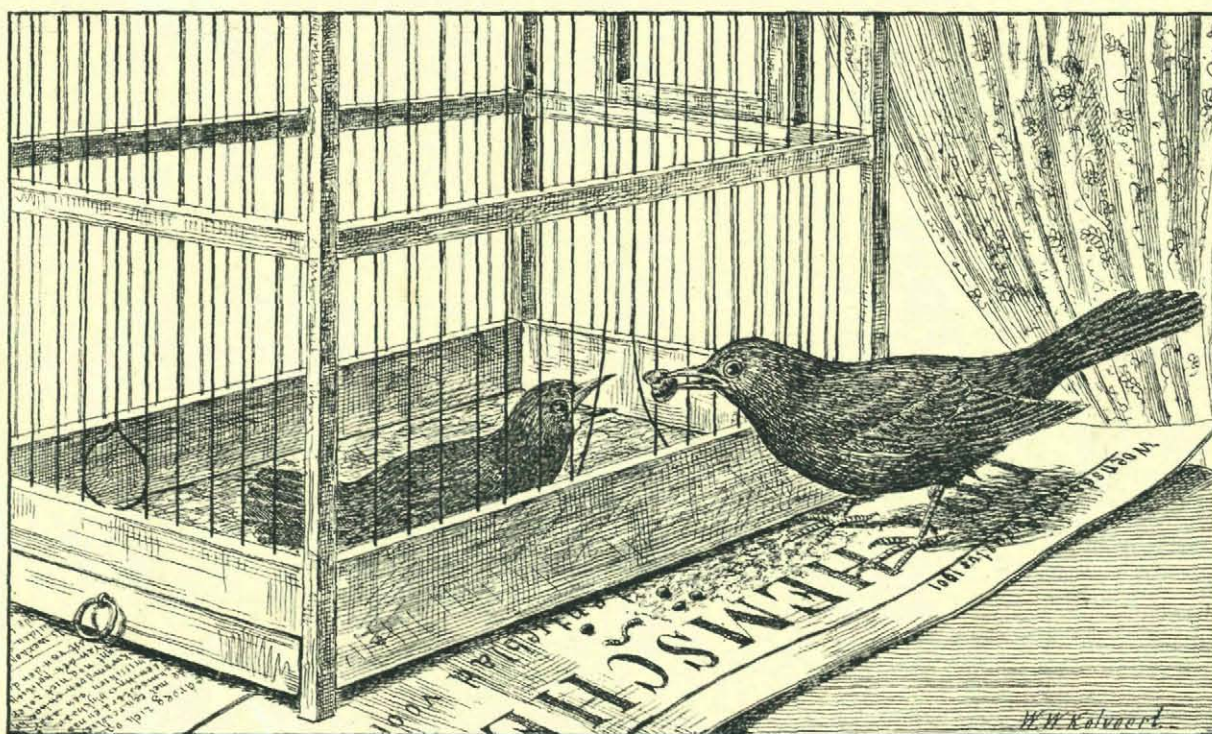
Het te vroegtijdig uit het nest geraakte jong nu werd door mij in een kooi gezet, en ik beproefde, of het voedsel tot zich wilde nemen. 't Ging niet. Het dier was blijkbaar in het bekende stadium van „koppigheid”: de jonge vogels zijn dan te oud, om (door menschen) gevoed te worden en nog te jong om — zooals men het noemt — alleen te eten. Dat is dikwijls een moeilijk geval en vaak moet men zijn toevlucht nemen tot het zoogenaamd „proppen”, d. w. z. pillen van doelmatig voedsel worden den vogel in den bek of liever in de keel gestopt en het dier dan gedwongen tot slikken.

't Lijkt een wreed werkje, maar 't is het eenige

belendende kamer waren, ja, kwam zelfs af en toe tot in die kamer.

De lijster-man kwam ook wel eens kijken, maar hield zich wat meer op een afstand; deed, of hij een weinig het opzicht hield.

Wat sleept zoo'n moeder-merel toch iets aan voor haar jong! Dat ging maar af en aan, den ganschen langen dag. Ze kwam zelfs soms nog, wanneer in de kamer de lamp al was aangestoken. Ze bracht meer, dan het jong kon verorberen en menigmaal moest ze onverrichter zake met een lekker hapje terugkeeren. 't Verwonderde mij, waar ze den tijd vandaan haalde, om de andere kinderen te voeden, want die zouden toch ook nog wel hulp noodig hebben. Of zouden die soms meer aan de zorgen van papa zijn toevertrouwd geweest?

middel, om den vogel „aan den gang” te krijgen en hem in het leven te houden.

Nu, onze merel werd dan ook een paar malen „gepropt”, maar toen was het niet meer noodig. Toen had de moeder haar kind gevonden en die kwam nu eerst wat voorzichtig, al spoedig wat vrijer, bij de kooi, die we buiten hadden gezet, en beproefde een lekker hapje door de tralies te stoppen. Maar dat ging niet best: de ruimte tusschen de tralies was wat nauw en de hapjes waren dikwijls wat groot. Door het verbuigen van een paar tralies werd het werk gemakkelijker gemaakt, en toen was de zaak in orde. Wij behoefden naar ons lijsterjong niet meer om te zien. De kooi kreeg een vaste plaats op tafel in de serre, en mama stoorde er zich spoedig in 't geheel niet aan, of er menschen in de

Het viel mij op, dat een zeer groot deel van het voedsel voor de jonge lijster bestond uit kersen. Op de courant, die onder de kooi lag uitgespreid, vonden we steeds tal van pitten. Voorts bracht het wijfje aan veel regenwormen, slakken en ander week gedierte. Op de courant vond ik zelfs eens een bloedzuiger.

Van lieverlede begon onze jongeheer — ik denk dat het een man is: hij is nu al donkerder gekleurd dan zijn moeder — de voorbijgevalen stukjes van den bodem der kooi op te pikken, en zoo leerde hij langzamerhand zelf zijn kostje tot zich te nemen. Nu zou de oude vogel wel spoedig zijn taak voor geëindigd beschouwen, en werd het dus tijd, het jong van voedsel te voorzien.

Dit wordt wel eens verzuimd, als men jonge

vogels in een kooi buiten door de ouden laat voeden en men niet genoeg let op de vorderingen van de jongen. Wanneer deze in staat zijn, voor zich-zelf te zorgen, achten de ouden zich ontslagen van hun plicht en gaan huns weegs. Heeft men dan niet voor het noodige voedsel in de kooi gezorgd, zoo sterven de arme jongen ten slotte nog van honger. Daardoor is het zotte praatje in de wereld gekomen, dat de ouden in het laatst hun kroost vergiftigen!

Onze merel kreeg nu een deegje van maïsmeel en vleeschmeel, een goed voedsel voor lijsters en spreeuwen. Toch moesten we het hem eerst nog wat lekker maken, door er wat roode bessen in te doen.

„En als hij nu nog wat verder is, laat je hem zeker vliegen?” vroeg een bezoeker.

„Ja,” antwoordde ik, „in de volière”.

Dat werd toch wel wat hard gevonden, vooral voor de oude vogels. Die zouden dan na zooveel tedere zorg en liefde niet eens het genoegen smaken hun kind in vrijheid terug te zien! Mijn belangstellende vriend meende het blijkbaar best, maar ik deed het niet minder. We oordeelden eenvoudig beiden naar den verschillenden kijk, dien we op de dingen hadden. Hij schreef den vogels menschenlijke gevoelens toe, terwijl ik van oordeel was, dat met het ophouden der zorg voor de opvoeding van de jongen elke band van liefde en bloedverwantschap verbroken wordt.

En bovendien zou ik een slechten dienst bewijzen aan den jongen vogel-zelf. Deze toch zal zoo zeer aan de nabijheid van den mensch gewoon geraakt zijn, dat hij haast alle vrees voor hem heeft afgelegd. Hij zou zich eenvoudig door den eersten den besten jongen laten vangen en dan misschien een erbarmelijk leven moeten lijden in enge kooi bij onvoldoende verpleging.

Ik had eens een opgevoeden zanglijster (*T. musicus* L.), die ik later van de hand wenschte te doen, wjl me bleek, dat het hoogstwaarschijnlijk een wijfje was. Toen eenige pogingen, om haar een goed tehuis bij dezen of genen vogelliefhebber te bezorgen, mislukten, nam ik de proef, of ze aan de onbepaalde

vrijheid zou kunnen gewennen. Ik liet haar dus vliegen en verschaftte haar in den eersten tijd drank en voedsel in den tuin. In het begin scheen ze zich uitsluitend tot haar oude kostje te bepalen, maar langzamerhand zag ik haar minder, en op het laatst scheen het wel, dat ze inderdaad haar voedsel had leeren vinden, en zich dus in dit opzicht zou redden. Maar het duurde niet lang, of ik vernam, dat ze zonder veel moeite was opgevangen en op mijn verzoek kreeg ik mijn zanglijster terug. Thans is ze in „Artis”.

Een opgevoede vogel schijnt totaal ongeschikt te worden, om het gewone, vrije leven te leiden. Een dame verzocht mij eens, of ik mij wilde ontfermen over een slagvink, dien ze had opgekweekt, maar nu niet langer hebben kon. Ze had al eenige keeren beproefd, het dier in vrijheid te laten vliegen, maar telkens kwam het terug, ging soms op haar schouder zitten, als ze weer huiswaarts ging en toonde

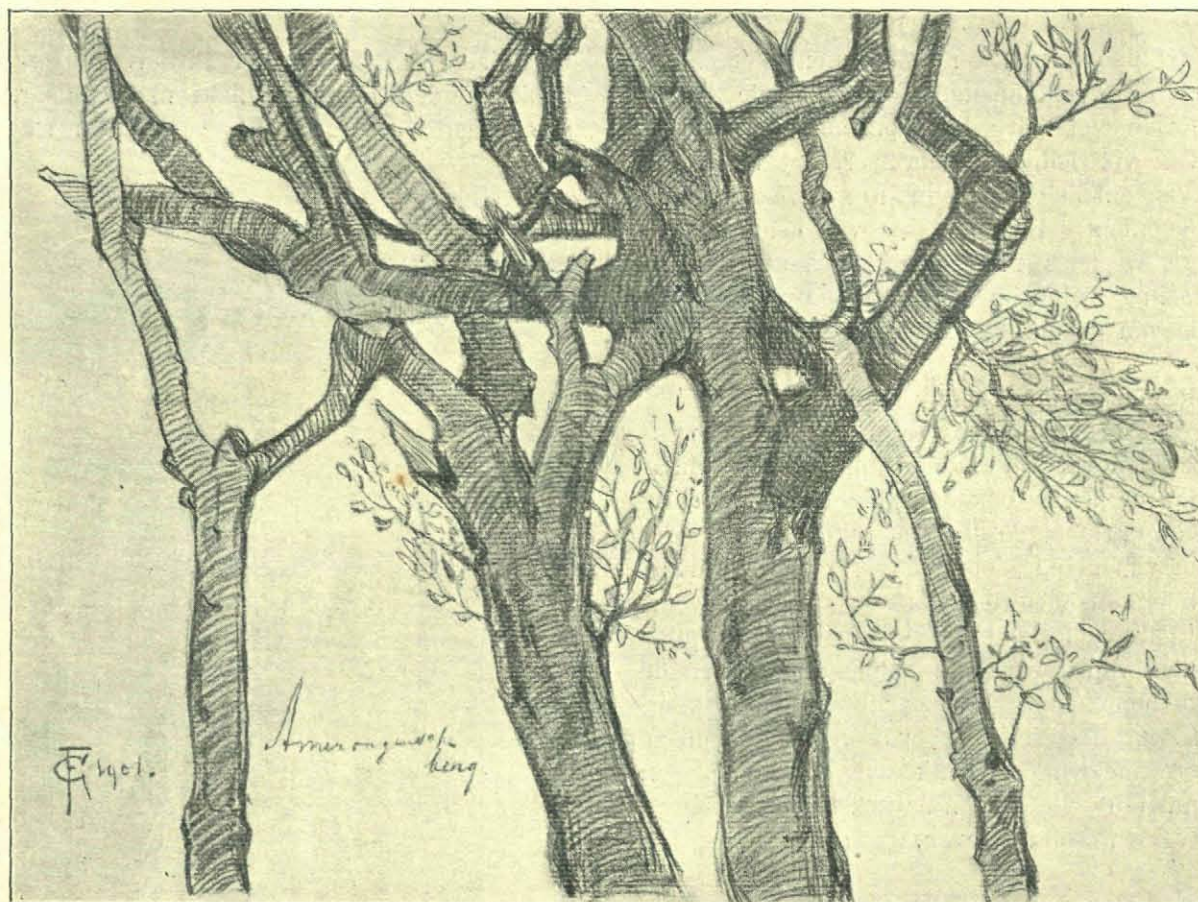

Aan de beek te Wolfshezen.

zich in alles zóó onhandig en onbevreesd, dat zijn meesteres het niet over haar hart verkrijgen kon, het diertje met geweld buiten te houden, uit vrees, dat het spoedig voor de poes zou zijn. De vink was dan ook merkwaardig tam, ging kalm op de in de kooi gehouden hand zitten, en nam met alle gerustheid door de tralies een hennepkorreltje aan.

En dan schijnt er voor in vrijheid gelaten opgevoede vogels nog een gevaar van anderen aan te bestaan, het gevaar van in aanraking te komen met soortgenooten. Zoo bracht ik eens, jaren geleden,

opgevoede exemplaren verwachten. Sedert jaren heb ik een in den winter gevangen ringmusch, maar zijn schuwheid is en blijft groot. Een opgevoede ringmusch daarentegen is een mijner vertrouwelijkste diertjes. 'k Heb drie spreeuwen, waarvan er twee zijn opgekweekt. De derde is niet angstig, zoolang alleen „eigen volk” bij de volière staat; voor vreemden is hij echter nog vreeselijk bang. De beide anderen daarentegen zijn ten allen tijde en onder alle omstandigheden op hun gemak. Ik heb een opgevoeden leeuwerik gehad: een voorbeeld van vertrouwelijkheid,

Samengroeiing van beuken op den Amerongschen Berg.

een jonge kauw een goed eind weg van huis en stelde het dier daar in vrijheid. Misschien een halfuur later was het beest door andere kauwen vermoord.

Alzoo voor de jonge, hulpbehoevende vogels, die ik door ze op te voeden voor een wissen ondergang behoed, is het een weldaad, ze in de volière toe te laten.

Ook beweerde ik, dat het opkweken van jonge vogels ten bate was van de liefhebberij.

Dit nu is juist het geval, doordat ze zoo tam en vertrouwelijk worden. Een volière-bewoner boeit ons niet alleen door liefelijken zang of schoone kleuren, maar ook door een rustige houding en een vertrouwelijken omgang met zijn verzorger.

Dit laatste kan men bij vele soorten alleen van

terwijl oude, gevangen leeuwerikken hun schuwheid haast niet verminderen.

En zoo zou ik nog meer voorbeelden kunnen aanhalen.

Eén bezwaar blijkt soms te bestaan bij het houden van opgevoede vogels: wanneer ze geen soortgenoot tot leermeester hebben, komt van hun zang niet veel terecht. De opgekweekte slagvink, waar ik van gewaagde, maakte van den bekenden vinkenslag totaal niets. Was hij niet zoo spoedig door een noodlottig toeval om het leven gekomen, zoo had hij zeker bij mij zijn zang nog wel ontwikkeld, daar hij toch een voorbeeld kon nemen aan mijn slagvinken in de volière. Zoo had ik althans eens een paar oude robijnen, in wier gezelschap een

jong robijntje opgroeide. Deze evenaardde weldra de beide anderen volkomen in zijn gezang.

Met belangstelling ga ik den tijd te gemoet, dat mijn jonge merel zal beginnen te fluiten. In de volière heeft hij wel is waar geen voorzanger, maar hij heeft steeds zijn eigen papa kunnen hooren, die

ons den ganschen zomer zoo heerlijk vergast heeft op zijn heldere tonen. Ik twijfel er dan ook niet aan, of de zoon zal op muzikaal gebied de voetsporen van zijn vader wel drukken.

Lochem.

W. W. KOLVOORT.

Merkwaardige Boomen.

Het is algemeen bekend, hoe men door enten, oculeeren en afzuigen verschillende boomsoorten veredelt. In hoofdzaak komen deze wijzen van veredeling hierop neer, dat de wondvlakten van entrijs en wildeling in nauwe aanraking worden gebracht. Het cambium van beide en ook de andere weefsels moeten zuiver aaneensluiten, samengroeiing volgt en een littekenweefsel sluit de wonde van de buitenlucht af. De mensch weet zich zoo de nieuwe planten te verschaffen, waarvan hij de bloemen of de vruchten begeert.

Zoo wordt de samengroei van plantendeelen opzettelijk door den mensch te voorschijn geroepen, maar in de natuur komt ook toevallige samengroeiing voor. Soms ontmoet de stam of tak van een boom een boom van gelijke soort en vergroeit daarmede.

Hetzelfde kan men bij wortels ook vaak waarnemen. In de beide laatste jaren nu zijn mij eenige voorbeelden van toevalligen samengroei onder de oogen gekomen, die mij belangrijk genoeg voorkwamen, om er een schets van te nemen en ze hier te vermelden. Mogelijk zal bekwaamer pen daarin aanleiding vinden een nauwkeurige verklaring van dit verschijnsel te geven.

Bij beuken vooral en ook bij dennen kan men betrekkelijk vaak dezen toevalligen samengroei waarnemen. Wie een bezoek brengt aan Hoog-Wolphezen zal gemakkelijk eenige voorbeelden vinden, vooral als hij de beek volgt van het jagershuis naar den oorsprong.

Het heldere stroompje zoekt hier in tal van kronkelingen zijn weg door het woud. Het heeft een diepe bedding uitgespoeld en zware beuken en eiken bezetten de met mos begroeide hellingen. Hier onder 't dikke loover aan 't water is het op de heetste zomerdagen nog heerlijk koel. Bij elke bocht, die de beek maakt, bekoort een nieuw landschap den wandelaar. Het is verwonderlijk welk een oneindige variatie bosch en beekje maken kunnen. Zoo is de natuur trouwens altijd. Zij herhaalt zich in onderdeelen, maar haar groepeerings is altijd nieuw.

Op een der schilderachtigste plekjes bemerkt men

tegelijk twee spelingen der natuur. Een eik en een beuk stonden hier zoo dicht naast elkaar, dat zij over grooten afstand zeer vast tegen elkaar zijn

Vergroeiing bij Eschdoorn.

gegroeid, zoo zelfs dat de bast van den eik in een vrij breede laag over den beukenstam is uitgegroeid. En even verder staat een tweelingbeuk, waarvan